

Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható.

Swipe to change

spanyol

A tagállamok rendes bíróságai

Spanyolország

Az Alkotmány 117. cikke kimondja, hogy az egységes ítélkezés elve jelenti bíróságok szervezeti és működési alapját. Ezen az elven alapul az az egyetlen bírói kar, amely a rendes bíróságokat alkotja. A munkán számos bíróság osztozik a hatáskör-megosztás alábbi kritériumai szerint: tárgy, perérték, személy, funkció vagy terület – mivel az egységes ítélkezés nem tiltja az eltérő hatáskörökkel rendelkező különböző bíróságok egymás melletti működését.

Rendes bíróságok – bevezetés

Az 1978. évi Alkotmány kimondja, hogy Spanyolország szociális és demokratikus jogállam, jogrendjének legnagyobb értékei a szabadság, az igazság, az egyenlőség és a politikai pluralizmus.

Az Alkotmány VI. címe foglalkozik a bírói hatalommal és 117. cikkében kimondja, hogy a bíróságok szervezeti és működési alapja az egységes ítélkezés elve (*unidad jurisdiccional*).

Ezek az elveken alapul a spanyol bíróságok szervezete és jött létre az az egyetlen bírói kar, amelynek tagjai alkotják a rendes bíróságokat.

A munkán számos bíróság osztozik a hatáskör-megosztás alábbi kritériumai szerint: tárgy, perérték, személy, funkció vagy terület – mivel az egységes ítélkezés nem tiltja az eltérő hatáskörökkel rendelkező különböző bíróságok egymás melletti működését.

Az 1978. évi spanyol alkotmány 122. cikke szerint egy bírósági szerv akkor tekinthető rendes bíróságnak, ha a bírói hatalomról szóló sarkalatos törvény szabályai szerint működik.

Három alapvető szempontot kell megkülönböztetni:

illetékesség;

egyesbíróként vagy tanácsban jár el a bíróság;

hatáskör.

Illetékesség

A bírói hatalomról szóló, 1985. július 1-i 6/1985. sz. sarkalatos törvény indoklásával összhangban az állam az igazságszolgáltatás tekintetében **területileg** helyeségek, bírósági körzetek (*partidos*), tartományok és autonóm közösségek szerint szerveződik, amelyek területén a békebíróságok (*Juzgados de Paz*), az elsőfokú és vizsgálóbíróságok (*Juzgados de Primera Instancia e Instrucción*), közigazgatási bíróságok (*Juzgados de lo Contencioso-Administrativo*), a szociális ügyekkel foglalkozó bíróságok (*Juzgado de lo Social*), a büntetés-végrehajtás-felügyeleti bíróságok (*Juzgados de Vigilancia Penitenciaria*), a kiskorúak bíróságai (*Juzgados de Menores*), a tartományi törvényszékek (*Audiencias Provinciales*) és a spanyol autonóm közösségek felsőbbbíróságai (*Tribunales Superiores de Justicia*) az illetékesek.

A Nemzeti Törvényszék (*Audiencia Nacional*), a Legfelsőbb Bíróság (*Tribunal Supremo*) és a központi közigazgatási vizsgálóbíróságok (*Juzgados Centrales de Instrucción y de lo Contencioso-administrativo*) illetékessége az ország egész területére kiterjed.

Egyesbíróként vagy tanácsban eljáró bíróság

A Legfelsőbb Bíróság, a Nemzeti Törvényszék, az autonóm közösségek felsőbbbíróságai és a tartományi törvényszékek kivételével valamennyi bíróságon egyesbíró jár el.

A **Legfelsőbb Bíróság** tagjai az elnök, a tanácselnökök (*presidentes de sala*), valamint az egyes tanácsokhoz a jogszabályok által kijelölt felsőbbbírák (*magistrados*). A Legfelsőbb Bíróságon öt tanács tevékenykedik: a polgári tanács, a büntető tanács, a közigazgatási tanács, a szociális ügyekkel foglalkozó tanács és a katonai tanács.

A **Nemzeti Törvényszék** (*Audiencia Nacional*) tagjai az elnök, a tanácselnökök, valamint az egyes tanácsokhoz a jogszabályok által kijelölt felsőbbbírák (fellebbviteli, büntető, közigazgatási és szociális ügyekkel foglalkozó felsőbbbírák).

Az autonóm közösségek **felsőbíróságait** (*Tribunales Superiores de Justicia*) négy tanács alkotja: a polgári, a büntető, a közigazgatási és a szociális ügyekkel foglalkozó tanács. Tagjai: az elnök (aki egyben a polgári és a büntető tanács elnöke is), a tanácselnökök, valamint az egyes tanácsokhoz a jogszabályok által kijelölt felsőbbbírák.

A **tartományi törvényszékek** (*Audiencias Provinciales*) tagjai az elnök és legalább két felsőbbbíró. E törvényszékek polgári és büntető ügyeket tárgyalnak, adott esetben csoportok (*Sección*) keretében.

Bírósági Hivatal (*Oficina Judicial*)

A bírói hatalomról szóló sarkalatos törvény meghatározása szerint a Bírósági Hivatal (*Oficina Judicial*) a bírák és a bíróságok igazságügyi munkájának támogatására létrehozott igazgatási szervezet.

A szervezet célja a bírósági eljárások hatékonyságának, eredményességének és átláthatóságának növelése, az ügyek megoldásának ésszerűsítése és a közigazgatási szervek közötti együttműködés és koordináció előmozdítása. E Hivatal létrehozása tehát választ ad arra a kötelezettségvállalásra, hogy az emberközeli, az alkotmányos értékeket tisztelő és az állampolgárok tényleges igényeivel lépést tartó, minőségi közszolgáltatásokat tudjanak biztosítani.

Ez egy új szervezeti modell, amely különböző közigazgatási szervezeti egységek kombinációján alapuló modern irányítási technikákat vezet be. Ezek az egységek a következők: régi bíróságokkal (*juzgados*) megegyező, a bírósági eljárások során a bírónak feladatai ellátásához közvetlen segítséget nyújtó egységek, továbbá a hivatalvezetők (*Secretarios Judiciales*) által vezetett közös eljárási szolgálatok, amelyek a bírósági tevékenységekhez szorosan nem kapcsolódó feladatokról – iratok átvétele, idézések kezelése, határozatok végrehajtása, bíróságon kívüli eljárások lefolytatása, tárgyalás tartása iránti kérelmek befogadása, a felek értesítése, az eljárási hiányosságok jogorvoslati stb. – döntenek és végzik el azokat.

A közös eljárási szolgálat három fajtáját különböztetjük meg:

közös általános szolgálat;

közös ügyviteli szolgálat;

közös végrehajtási szolgálat.

Az új szervezeti modellt Burgosban és Murciában vezették be 2010 novemberében. 2011 februárjában Cáceresben és Ciudad Realban, 2011 júniusában pedig Leónban, Cuencában és Méridában is létrehozták a Bírósági Hivatalt. Ceutában és Melillában 2013-ban hozták létre a Hivatalt. A modell a Spanyolország egyéb részein működő régi bírósági modellel (*Juzgados* és *tribunales*) párhuzamosan létezik.

Hatáskör

Az illetékességi szemponton túl a bíróságok által tárgyalható különböző tárgykörök vagy ügyek alapján **négy bírósági rendszer** állapítható meg:

Polgári bíróságok: azokat a peres ügyeket tárgyalják, amelyek nem tartoznak kifejezetten egy másik bírósági rendszerhez. Ezért ezek rendes bíróságokként tarthatók számon.

Büntető bíróságok: a büntetőügyekkel és büntető eljárásokkal foglalkoznak. A spanyol jog egyik megkülönböztető jegye, hogy a bűncselekmény elkövetése miatt indított polgári peres eljárás egyesíthető a büntetőeljárással. Ebben az esetben a büntetőbíróság dönt a bűncselekményből vagy a kötelességszegésből fakadó károk és hátrányok után járó kártalanításról.

Közigazgatási bíróságok: a hatóságok tevékenységének ellenőrzésével és azok tulajdonosi felelősségét számon kérő reklamációkkal foglalkoznak.

Szociális ügyekkel foglalkozó bíróságok: ezek tárgyalják a szociális jog körébe tartozó kereseteket mind a munkavállaló és a munkáltató között a munkaszerződés kapcsán, mind a kollektív tárgyalások során kialakult vitás ügyek vonatkozásában, továbbá ez tárgyalja a szociális biztonsági területére vonatkozó reklamációkat, és az állam munkaügyi felelősségét számon kérő kereseteket.

E négy bírósági rendszeren túl Spanyolországban léteznek **katonai bíróságok** is.

A katonai igazságszolgáltatás kivételt képez az egységes bíráskodás elve alól.

Az igazságszolgáltatási tevékenységet szabályozó elveket az **Alkotmány** rögzíti, erre épül az egységes bírósági hatalmi ág, ugyanakkor külön rendelkezést tartalmaz a szigorúan katonai tárgykörben és esetleges rendkívüli állapot esetén eljáró katonai bíróságokra, amelyet minden esetben az Alkotmány 117.5. cikkében rögzített alkotmányos elvekkel összhangban gyakorolnak.

Békeidőben a katonai bíróságok hatásköre kizárólag katonai ügyekre korlátozódik és csak a katonai büntető törvénykönyvben bűncselekménynek minősített magatartásokat tárgyalják; hatáskörük azonban az ország határain kívülre vezényelt egységek tagjai által elkövetett bármely bűncselekményre kiterjed.

Háború esetén a katonai bíráskodás hatásköréről és szervezetéről szóló 4/1987. sz. sarkalatos törvény lehetővé teszi a hatáskör terjedelmének módosítását, azonban az erre vonatkozó határozatot a parlamentnek (*Cortes Generales*), illetve felhatalmazás esetén a kormánynak kell meghoznia.

A katonai bíróságok tagjai hivatásos katonák, a fegyveres erők tagja és a Védelmi Minisztérium alkalmazottai.

A katonai bíróságok szervezete a következő: területi katonai bíróságok (*Juzgados Togados Territoriales*), központi katonai bíróságok (*Juzgados Togados Centrales*), a területi katonai felsőbbbíróságok (*Tribunales Militares Territoriales*) és a központi katonai felsőbbbíróság (*Tribunal Militar Central*). A katonai bíráskodás csúcspontja azonban a Legfelsőbb Bíróság 5. tanácsa alkotja.

A Legfelsőbb Bíróság katonai tanácsának létrehozásával – amelynek eljárására és tagjai státuszára ugyanazok a szabályok vonatkoznak, mint a többi tanácsra – a bírósági hatalmi ágat jelentő kétféle bírósági struktúra egysége valósult meg a hierarchia csúcspontján.

Az, hogy e tanács tagjai a rendes és a katonai bíróságok felsőbbbírái közül kerülnek ki, garantálja a legmagasabb szintű kiegyensúlyozott ítélkezést: a tanácsot általában semmisségi és felülvizsgálati ügyek esetében hívják össze, bár természetesen magas rangú katonatisztek konkrét ügyeiben is hatáskörrel bírnak.

Spanyolországban különleges bíróságok nincsenek, de említést érdemel, hogy az említett bírósági rendszereken belül létrehozták a szakosított bíróságokat; ilyenek például a nők elleni erőszakkal foglalkozó bíróságok, a büntetésvégrehajtás-felügyeleti bíróságok és a kiskorúak ügyeivel foglalkozó bíróságok. Ezek adott ügykörökre szerint szakosodott rendes bíróságok. További információt a „Szakosított bíróságok – Spanyolország” című szakasz tartalmaz.

A négy spanyol bírósági rendszer közelebbi szemügyre vételével az adott területen működő alsóbb és felsőbbbíróságok hatásköre is megismerhető.

Polgári bíráskodás

A polgári bíráskodás terén a Legfelsőbb Bíróság I. számú tanácsa (*Sala I del Tribunal Supremo*), az autonóm közösségek felsőbbbíróságainak polgári és büntető tanácsai (*la Sala de lo Civil y Penal del Tribunal Superior de Justicia*), a tartományi törvényszékek polgári tanácsai (*las Secciones Civiles de las Audiencias Provinciales*), az elsőfokú bíróságok (*los Juzgados de Primera Instancia*), a békebíróságok (*los Juzgados de Paz*), valamint egyes szakosított bíróságok (családi bíróságok [*Juzgados de Familia*], kereskedelmi bíróságok [*Juzgados Mercantiles*], védjegybírók [*Juzgados de Marca Comunitaria*] és a nők elleni erőszakkal foglalkozó bíróságok [*Juzgados de Violencia sobre la Mujer*]) rendelkeznek hatáskörrel.

A kereskedelmi bíróságokat, a védjegybírókat és a nők elleni erőszakkal foglalkozó bíróságokat a „Szakosított bíróságok – Spanyolország” szakasz tárgyalja.

Büntetőbíráskodás

A büntetőbíráskodás joghatóságai a Legfelsőbb Bíróság II. számú Tanácsa (*la Sala 2ª del Tribunal del Supremo*), a Nemzeti Törvényszék Büntetőtanácsa (*la Sala de lo Penal de la Audiencia Nacional*), az Igazságügyi Felsőbíróságok Polgári és Büntetőtanácsa (*la Sala Civil y Penal de los Tribunales Superiores de Justicia*), a Tartományi Törvényszékek büntetőcsoportjai (*las Secciones Penales de las Audiencias Provinciales*), a büntetőbíróságok (*los Juzgados de lo Penal*), a vizsgálóbíróságok (*los Juzgados de Instrucción*), a kiskorúak bíróságai (*los Juzgados de Menores*), a büntetésvégrehajtás-felügyeleti bíróságok (*Juzgados de Vigilancia Penitenciaria*), a nők elleni erőszakkal foglalkozó bíróságok (*Juzgados de Violencia contra la Mujer*) és a békebíróságok (*Juzgados de Paz*).

A kiskorúak bíróságait, a büntetésvégrehajtás-felügyeleti bíróságokat és a nők elleni erőszakkal foglalkozó bíróságokat a „Szakosított Bíróságok – Spanyolország” szakasz tárgyalja.

Közigazgatási-peres bíráskodás

A közigazgatási-peres bíráskodás joghatóságai a Legfelsőbb Bíróság III. számú Tanácsa (*Sala 3ª del Tribunal Supremo*), a Nemzeti Törvényszék Közigazgatási-Peres Tanácsa (*Sala Contencioso-Administrativa de la Audiencia Nacional*), az Igazságügyi Felsőbíróságok Közigazgatási-Peres Tanácsa (*la Sala Contencioso-Administrativa de los Tribunales Superiores de Justicia*) és a közigazgatási-peres bíróságok (*los Juzgados de lo Contencioso Administrativo*).

Társadalmi bíráskodás

A társadalmi bíráskodás joghatóságai a Legfelsőbb Bíróság IV. számú Tanácsa (*la Sala 4ª del Tribunal Supremo*), a Nemzeti Törvényszék Társadalmi Tanácsa (*la Sala de lo Social de la Audiencia Nacional*), az Igazságügyi Felsőbíróságok Társadalmi Tanácsa (*la Sala de lo Social de los Tribunales Superiores de Justicia*) és a Társadalmi Bíróságok (*Juzgados de lo Social*).

A fent említett szervezetek hatásköreit a bírói hatalomról szóló organikus törvény határozza meg.

Kapcsolódó hivatkozások

SPANYOL BÍRÓI TESTÜLETEK ÁLTALÁNOS TANÁCSA
A BÍRÓI HATALOMRÓL SZÓLÓ ORGANIKUS TÖRVÉNY

Utolsó frissítés: 12/03/2019

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal

semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.